بسم الله الرحمر الرب

دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر - گروه مهندسی کامپیوتر

پایاننامه پروژه کارشناسی

رشته: مهندسی کامپیوتر

عنوان :

استفاده از ابزار "داکر" برای پیادهسازی مدل های یادگیری عمیق

استاد راهنما :

دکتر راضیه راستگو

دانشجو :

محمدنويد افضلي

شماره دانشجویی:

9711178-17

نيمسال اول سال تحصيلي ٢٠-٠٠

فهرست مطالب

Υ	چکیده
	فصل اول
	مقدمه
9	١-١ داكر چيست؟
	۱-۱-۱تاریخچه کوتاهی از داکر :
١٠	۱-۱-۲ نگهدارنده چیست؟
١٠	۱-۱-۳ ماشین مجازی چیست؟
ست؟	۱-۱-۴ تفاوت داکر و ماشین مجازی در چیس
ت؟	۱-۲ دلیل نیاز به استفاده از ابزار داکر چیس
١٣	۱-۳ کاربرد های داکر
14	۱-۴ مزایا و معایب داکر
	١-۴-١ مزايا:
14	١-۴-١ معايب:
١۵	۱-۵ دلایل محبوبیت داکر
۱۵	۱-۶ اجزای اصلی داکر
۱۵	١-۶-١ موتور داكر
18	۱-۶-۲ کلاینت داکر
18	۱-۶–۳ داکر دیمون
١٧	۱-۶–۵ داکر ایمیج
١٨	۱-۶-۶ داکر کانتینر
١٩	۷-۶-۱ داک هار ،

١-۶-٨ سى گروپ ها ١٩
۱–۶–۹ نیم اسپیس ها ۱
۱–۷ مهم ترین دستورات داکر
۱−۷−۱ دستور DOCKER INFO :
۳-۷–۱ دستور DOCKER IMAGES :
1−4−1 دستور DOCKER PULL :
۵-۷-۱ دستور DOCKER PUSH :
1−4−9 دستور DOCKER RUN :
۷−۷−۱ دستور DOCKER BUILD :
۸−۷−۱ دستور DOCKER COMMIT :
فصل دوم
داکر و یادگیری عمیق
٢- هوش مصنوعي چيست؟
٢-٢ يادگيرى ماشين
۲–۳ یادگیری عمیق
۲-۴ تفاوت های یادگیری ماشین و یادگیری عمیق۲۹
٢-۵ شبكه های عصبی
۲–۵–۱شبکه های عصبی کانولوشن۳۰
٢-٧ كانولوشن
۲–۸ انواع شبکه های عصبی کانولوشن۳۲
۲-۹ کاربرد های شبکه های عصبی کانولوشن۳۲
۲-۱۰ حرا از کانتینر های داکر در بادگیری عمیق استفاده میکنیم؟۳۳

٣۴.	٢-١٠١- ساخت نگهدارنده
	فصل سوم
٣۶.	پیاده سازی یادگیری ماشین(عمیق) با استفاده از داکر
٣٧.	٣–١ پروژه يادگيرى ماشين
٣٧.	٣-١-١ مقدمات لازم براى ساخت تصوير داكر
٣٨.	٣-١-٢ شروع ساخت تصوير
۴١.	٣-١-٣ اجرای تصویر روی نگهدارنده
47.	۳–۲ پروژه یادگیری عمیق
۴۲.	٣-٢-١ مقدمه
۴۲.	٣-٢-٣ شروع ساخت تصوير
۴٧.	۳-۳ جمع بندی و نتیجه گیری
۴٨.	سخن پایانی
49.	منابع
۵١.	ABSTRACT

فهرست اشكال

11	شکل ۱–۱ تفاوت عملکرد داکر و ماشین مجازی
17	
، سازی و استفاده از آن۱۳	شکل ۱-۳ عملکرد داکر ؛ از ساخت نگهدارنده تا ذخیره
١٧	شکل ۱-۴ تعریف داکر رجیستری
١٨	شکل ۱-۵ تعریف و نحوه عملکرد داکر ایمیج
19	شکل ۱-۶ تعریف و نحوه عملکرد نگهدارنده داکر
۲۱	شکل ۷–۷ – دستور docker info
۲۱	شکل ۱–۸ – دستور docker psطل
۲۲	شکل ۹-۱ – دستور docker images
٢٢	شكل ۱۱ - دستور docker pull
۲۳	شكل ۱۱–۱۱ – دستور docker run
و یادگیری عمیق۲۷	شکل ۲–۱ نمودار ون هوش مصنوعی،یادگیری ماشین ٫
٣١	شكل ٢-٢ عمل كانولوشن
٣٢	شکل ۲–۳ پارامتر های اصلی کانولوشن
٣٨	شكل ٣-١ داكرفايل
۴٠	شکل ۳-۲ مراحل ساخت تصویر
ت شده ۴۰ (Docker hub	شکل ۳-۳ تصویر های موجود در مخزن محلی (دریافت
۴۱	شکل ۳–۴ اجرای تصویر روی نگهدارنده
۴۳	شكل ٣-۵ محتويات داكرفايل
۴۴	شکل ۳-۶ اجرای تصویر۲
۴۵	شکل ۳–۷ اجرای برنامه با کانتینر
۴۵	شکل ۳–۸ تصویر نمونه
46	شکا ۳-۹ خروج کانتند تحت وب

چکیده

در طی سالیان اخیر و به ویژه امروزه، از داکر به عنوان یکی از ابزارهای مهم و کاربردی در حوزه برنامهنویسی یاد می شود. داکر به عنوان ابزاری برای ساخت و اجرای برنامهها در محیطهای نگهدارنده ای باعث افزایش سرعت و بهرهوری قابل توجه برنامهها گردیده است. با ابزار داکر دیگر نگرانی بابت تفاوت نسخههای متعلقات برنامه و کتابخانههای آن وجود نخواهد داشت. هم اکنون این ابزار در توسعه ی برنامههای مربوط به هوش مصنوعی و یادگیری ماشین اعمیق نیز قابل استفاده است و توسعه دهندگان این حوزه می توانند برنامههای خود را بدون دغدغه از طریق داکر با همکاران خود به اشتراک بگذارند.

همچنین داکر برای این پروژهها بسیار مفید است؛ زیرا پروژه های یادگیری ماشین/عمیق دارای کتابخانههای زیادی با چندین نسخه هستند. از طرف دیگر، آنها در اکثر دستگاهها یکسان نیستند، بنابراین در این موارد داکر به ما کمک شایانی می کند. در این پروژه قصد داریم با استفاده از ابزارهای موجود در داکر، یک نگهدارنده روی مدل یادگیری ماشین/عمیق خود ساخته و پیادهسازی کنیم. در واقع ایده ی این پروژه ساخت سریع و آسان نگهدارنده داکر با یک مدل یادگیری عمیق ساده و https://github.com/NavidAfzali/Docker موجود است.

فصل اول مقدمه

۱-۱ داکر^۱ چیست؟

داکر پروژهای متن باز^۲ برای توسعه و اجرای برنامهها بر مبنای نگهدارندهها میباشد و عملیات ساخت^۳، اجرا[†] و مدیریت برنامه را تسهیل میبخشد. داکر میتواند یک برنامه و متعلقات آن را (کتابخانهها و ...) در یک نگهدارنده مجازی اجرا کند. این ابزار توسط زبان برنامهنویسی GO توسعه یافته است. [۳]

۱-۱-۱ تاریخچه کوتاهی از داکر

در سال ۲۰۰۶ پروسس نگهدارنده ^{0} ارائه شد. در سال ۲۰۱۸ ارائه شد که این موضوع مقدمه ای مناسب و خوب برای استفاده از نگهدارنده ها بود. در سال ۲۰۱۳ سرویس داکر ارائه شد. در همین سال شرکت بزرگ رد هت اعلام کرد که پروژههای لینوکس ^{0} ، اوپن شیفت و فدورا از به سمت این پروژه خواهد برد و از این پروژه حمایت کرد. در سال ۲۰۱۴ شرکت مایکروسافت اعلام کرد که نسخه ی آینده ویندوز سرور خودش را به سمتی خواهد برد که بتواند داکر کلاینت ارا پشتیبانی کند. شرکت IBM CLOUD نیز در همین سال اعلام کرد که برنامه ریزی خواهد کرد تا در UD این سرویس استفاده کند و در همین سال شراکت خودش را با سرویس داکر اعلام کرد. در سال ۲۰۱۶ شرکت داکر سرویس تجاری ^{11} خود را ارائه کرد. در حال حاضر سرویس داکر دارای جامعه ی متن باز بسیار پویا و کاملی می باشد که بسیار فعال بوده و همواره در حال رشد و شکوفایی بیش تر می باشد [۴] .

در ادامه به تعریف نگهدارنده و ماشین مجازی میپردازیم.

^{&#}x27; Docker

[†] Open source

build

^{&#}x27; run

° Process container

¹ Linux container

^v Red hat

[^] Linux

Open Shift

^{&#}x27;· Fedora

[&]quot; Docker client

[&]quot; Commercial

۱-۱-۲ نگهدارنده چیست؟

نگهدارنده یک واحد نرمافزاری استاندارد است که کدها و تمام متعلقات آن را بستهبندی می کند. به این ترتیب، اپلیکیشن در محیطهای محاسباتی مختلف، سریع تر و با اطمینان بیش تر اجرا می شود. هر نگهدارنده یک محیط ایزوله شده را مشابه یک ماشین مجازی ٔ فراهم می کند. برخلاف ماشینهای مجازی، نگهدارنده های داکر یک سیستم عامل کامل را اجرا نمی کنند، بلکه هسته ٔ میزبان را به اشتراک می گذارند و مجازی سازی را در یک سطح نرمافزاری انجام می دهند.

برای درک بهتر نگهدارنده ها، بهتر است از یک مثال استفاده کنیم. فرض کنید در شرکتی مشغول به کار هستید و ناهار خود را هر روز در خانه درست کرده و آن را داخل یک ظرف به شرکت می برید تا آنجا میل بفرمایید. دیگر لازم نیست داخل شرکت شروع به پختن غذا کنید چون احتمالا زمان زیادی را از شما می گیرد. کار نگهدارنده هم تا حدودی شبیه به این است. شما پروژه خود را (غذا) داخل نگهدارنده (ظرف غذا) قرار داده و آن را هر کجا که دوست داشتید (مثلا شرکت) می برید. به لطف این تکنیک، برنامه نویس خیالش راحت است که برنامه او می تواند در سیستمهای دیگر بدون نیاز به تنظیمات خاص یا ابزارهای جانبی اجرا شود.

۱-۱-۳ ماشین مجازی چیست؟

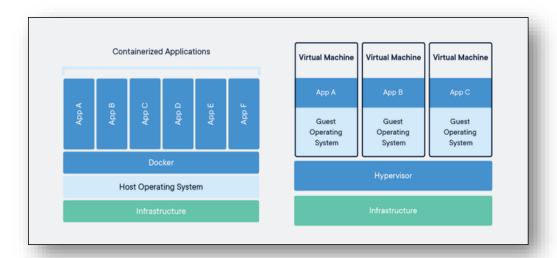
ماشین مجازی برنامهای است که به عنوان یک رایانه مجازی عمل میکند. این برنامه بر روی سیستمعامل فعلی شما اجرا میشود و سختافزاری مجازی برای یک سیستمعامل میهمان ارائه می کند. از نگاه سیستمعامل مهمان، ماشین مجازی مشابه یک رایانه واقعی عمل می کند. ماشینهای مجازی از سختافزار های سیستم همچون CPU ، حافظه RAM و سایر سختافزار ها استفاده می کند. البته نحوه عملکرد داکر با ماشین مجازی متفاوت است که در ادامه شرح داده می شود.

^{&#}x27; Container

YVirtual machine

[&]quot; Kernel

۱-۱-۴ تفاوت داکر و ماشین مجازی در چیست؟

شکل ۱-۲ تفاوت عملکرد داکر و ماشین مجازی

در ماشین مجازی، قسمتی از سختافزار سیستم به ماشین مجازی اختصاص داده می شود و روی آن یک سیستم عامل کامل نصب و اجرا می شود. در واقع می توان گفت در ماشین مجازی امکانات سخت افزاری سیستم تقسیم می شود و بر روی هر قسمت، سیستم عامل بخصوصی به اجرا در می آید، اما در داکر این طور نیست. در داکر امکانات سخت افزاری به تناسب نیاز هر نگهدارنده به صورت موقت اختصاص داده می شود و داکر این امکان را فراهم می آورد که برنامه ها روی کرنل سیستم عامل اجرا شوند. این عمل، بازدهی و کارایی سیستم را تا حد زیادی بالا می برد. در این حالت دیگر نیازی به نصب پیش نیازها و نیازمندی هایی که برنامه ی می خواهد و به طور پیش فرض روی سیستم وجود ندارد، نیست. این سرویس به شما کمک می کند یک محیط را به چند بخش تقسیم کرده و و در هر بخش یک برنامه مجزا را اجرا کنید.

در ادامه به دلایل نیاز به استفاده از داکر می پردازیم.

۱-۲ دلیل نیاز به استفاده از ابزار داکر چیست؟

با ذکر یک مثال، دلیل نیاز به این ابزار را نشان میدهیم. برای مثال، سه اپلیکیشن مختلف مبتنی

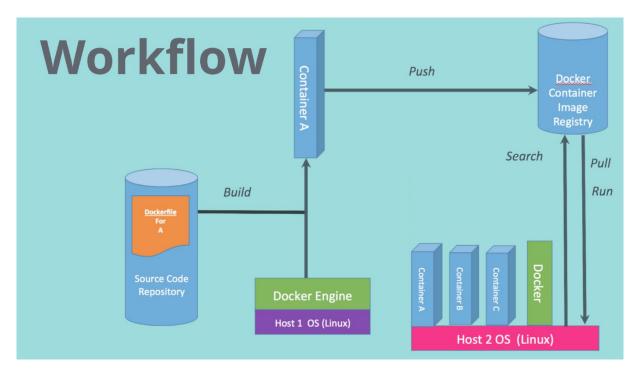
بر پایتون اوجود دارد که قرار است روی یک سرور میزبانی شوند (چه فیزیکی چه مجازی). همچنین، فرض می کنیم که در هر یک از این برنامهها نسخههای متفاوتی از پایتون استفاده شده و کتابخانهها و متعلقات به کار گرفته شده نیز در هر اپلیکیشن با دیگری فرق دارد. با توجه به اینکه نمی توان نسخههای مختلفی از پایتون را روی یک ماشین نصب کرد، امکان میزبانی از این سه اپلیکیشن روی یک کامپیوتر واحد وجود نخواهد داشت. اینجاست که فناوری داکر به کار می آید. دیگر نیاز نیست که چند ماشین مجازی مختلف را برای نسخههای مختلف پایتون اجرا کنیم و قسمت زیادی از سختافزار خود را از دست دهیم. تنها یک بار داکر را نصب می کنیم؛ داکر، خود قسمت زیادی از ایجاد می کند. بدین ترتیب یک محیط را به چند بخش تقسیم کرده و در هر قسمت، یک برنامه مجزا را اجرا می کنیم.

Client DOCKER_HOST Docker daemon Containers Images NGINX

شکل ۱-۱ معماری داخلی داکر

-

زبان برنامه نویسی Python

شکل ۱-۲ عملکرد داکر ؛ از ساخت نگهدارنده تا ذخیره سازی و استفاده از آن

۱-۳ کاربردهای داکر[۱]

√ تولید برنامههای سریع و پایدار

داکر منجر به سادهسازی چرخه حیات توسعه می شود. این سادهسازی به وسیله فراهم کردن امکان کار در محیطهای استانداردسازی شده برای توسعه دهندگان با استفاده از نگهدارندههای محلی فراهم شده است که اپلیکیشنها و خدمات لازم را ارائه می دهند.

✓ اجرای حجم کاری بیش تر بدون نیاز به ارتقای سختافزار

داکر کم حجم و سریع است. داکر جایگزینی مقرون به صرفه برای ماشینهای مجازی مبتنی بر لایه نرمافزاری به حساب می آید. با داکر می توان ظرفیت محاسباتی بیش تری را برای دست یابی به اهداف کسب و کار به کار گرفت. داکر

-

^{&#}x27;Hypervisor-Based

برای محیطهایی با تراکم بالا و همچنین برای استقرار نرمافزارهای کوچک و متوسط یعنی جایی مناسب است که نیاز به اجرای وظایف بیش تر با منابع کم تر وجود داشته باشد.

√ مقیاسپذیری

نگهدارنده در داکر امکان ایجاد حجم کاری ٔقابل حمل را فراهم میسازد. نگهدارندههای داکر می توانند روی لپتاپ توسعه دهنده، ماشینهای فیزیکی یا مجازی در یک مرکز داده، ارائه دهندگان فضای ابری یا روی محیطهای تلفیقی اجرا شوند.

۱-۴ مزایا و معایب داکر

در ادامه به مزایا و معایب داکر می پردازیم: [٦]

۱-۴-۱ مزایا:

- ✓ ثبات و پایداری
- ✓ صرفهجویی در فضای ذخیرهسازی
- ✓ وسعت و انعطاف جامعه توسعه دهندگان
  - ✓ امکان استفاده در مک و ویندوز
    - √ خودکارسازی

۱-۴-۱ معایب:

- ✓ کمبود در مستندات
- در حال حاضر مشکلات کارکردی برای Mac وجود دارد $\checkmark$
  - ✓ بروز مشکلات در محیطهای غیر بومی

-

^{&#}x27; Workload

۱-۵ دلایل محبوبیت داکر

داکر به دلیل راهاندازی بر بستر نگهدارنده کیفیت برنامهها را بالاتر برده و همچنین به دلیل قابل حمل بودن آن، شرایط استفاده در هر مکانی را داراست.

امکان محفظه سازی تنها برای یک بار و اجرا در همه محیطها، منجر به کاهش فاصله میان محیط توسعه و سرورهای تولید محصول می شود. استفاده از نگهدارندهها این اطمینان و اعتماد را به وجود میآورد که همه محیطها برابر هستند. در صورتی که عضو جدیدی به تیم توسعه اضافه شود، این فرد تنها لازم است از دستور «docker run» برای راهاندازی نمونه توسعه خود استفاده کند(این دستورات در ادامه معرفی خواهند شد).

داکر نسبت به یک ماشین مجازی بسیار سادهتر است. ماشینهای مجازی ابزارهایی همهمنظوره هستند که برای پشتیبانی از هر میزان حجم کاری ممکن طراحی شدهاند. در مقابل آن، نگهدارنده-های کم حجم داکر، خودکفا و برای کاربردهای یک بار مصرف مناسبتر هستند. با توجه به اینکه داکر کرنل میزبان را به اشتراک می گذارد، نگهدارندهها تاثیر قابل چشم پوشی در کاهش عملکرد و کارایی سیستم دارند. زمان اجرای نگهدارندهها تقریباً لحظهای و بلافصل است.

۱-۶ اجزای اصلی داکر[۱]

^{7} موتور داکر ^{7}

موتور داکر هسته شروع تمام کار ها در این ابزار است. تا زمانی که موتور داکر آغاز به کار نکند استفاده از داکر ممکن نیست. این موتور حکم اتصال اینترنت را برای این ابزار دارد. در سیستم-عاملهای ویندوز این موتور به وسیله برنامه docker desktop آغاز به کار می کند.

real time

[†] Docker engine

۱-۶-۲ کلاینت داکر^۱

کلاینت داکر جزئی است که کاربر نهایی با آن در ارتباط خواهد بود. برای درک بهتر میتوانید آن را یک رابط کاربری^۲ برای داکر بنامید. هر چند که فاصله آن از واژه کاربرپسند^۳ بسیار زیاد است. شما به عنوان کاربر نهایی با کلاینت داکر ارتباط خواهید داشت و کلاینت داکر دستورات شما را به داکر دیمون منتقل می نماید.

۱-۶-۳ داکر دیمون^۴

داکر دیمون جزئی است که دستورات ارسال شده به کلاینت داکر را اجرا مینماید. دستوراتی مانند ساختن، راهاندازی و یا توزیع نگهدارندهها.

داکر دیمون، خود بر روی هاست اجرا می شود. اما به عنوان کاربر شما هیچگاه به صورت مستقیم با آن در ارتباط نخواهید بود. همان طور که در قسمت قبل در توضیح کلاینت داکر گفته شد، کلاینت داکر انتقال دهنده دستورات شما به داکر دیمون خواهد بود.

^{0} داکر رجیستری ^{0}

داکر رجیستری فضای ذخیرهسازی تصویرهای داکری میباشد. (تصویرهای داکر در ادامه توضیح داکر رجیستری فضای ذخیرهسازی تصویرهای داکر که تمام کاربران میتوانند داده خواهد شد). مخزن عمومی داکر است که تمام کاربران میتوانند از آن تصویرهایی که برای برنامه خود ایجاد میکنند را در آن ذخیره کنند تا دیگران هم بتوانند از آن استفاده کنند.

^{&#}x27; Docker client

[†] User interface

[&]quot; User friendly

¹ Docker deamon

° Docker registry

Dcoker Registry

A Docker registry stores Docker images. Docker Hub and Docker Cloud are public registries that anyone can use, and Docker is configured to look for images on Docker Hub by default.

https://docker.dockerme.ir

شكل ۱-۳ تعريف داكر رجيستري؛ [4]

۱-۶-۵ داکر ایمیج^۱

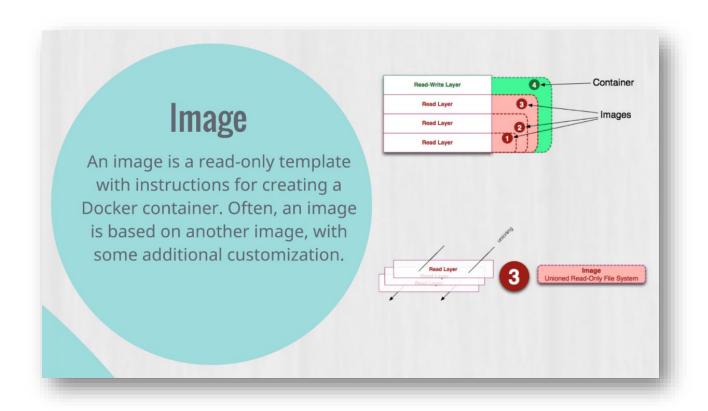
داکر ایمج یک فایل غیر قابل تغییر است که شامل کد منبع، کتابخانهها^۲، وابستگیها، ابزارها و سایر فایلهای مورد نیاز برای اجرای یک برنامه است.

از آنجا که تصویرها به نوعی فقط الگو یا قالب هستند، نمی توانید آنها را شروع یا اجرا کنید. کاری که می توانید انجام دهید این است که از آن الگو به عنوان پایه برای ساخت نگهدارنده استفاده کنید.

Docker image

[†] Libraries

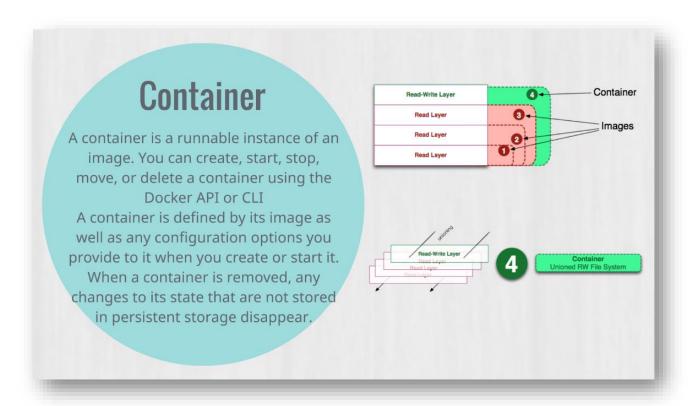
^r Template

شكل ۱-۴ تعريف و نحوه عملكرد داكر ايميج ؛ [4]

۱-۶-۶ داکر کانتینر

نگهدارنده داکر یک محیط مجازی run-time است که در آن کاربران می توانند برنامه ها را از سیستم اصلی جدا کنند. این نگهدارنده ها واحدهای قابل حمل و فشردهای هستند که می توانید در آن ها به راحتی یک برنامه را راهاندازی کنید. یک ویژگی مهم دیگر، استانداردسازی محیط محاسبات و رایانش در حال اجرا در داخل نگهدارنده است. این نه تنها از این که برنامه شام در شرایط یکسانی در حال کار است اطمینان حاصل می کند، بلکه اشتراک گذاری با سایر هم تیمی ها را نیز ساده می سازد.

شكل ۱-۵ تعريف و نحوه عملكرد نگهدارنده داكر؛ [4]

۱-۶-۱ داکر هاب^۱

داکر هاب سرور ذخیرهساز^۲ مبتنی بر ابر است که مصرفکنندگان و کاربران داکر میتوانند در آن ایمیجهای نگهدارنده را ایجاد، آزمون، ذخیرهسازی و توزیع کنند.

داکر هاب نسخهای از داکر رجیستری می باشد که میزبانی آن مبتنی بر ابر است.

۱-۶-۸ س*ی گ*روپ ها^۴

سی گروپها اجازه تخصیص منابع را به ما میدهند. منظور از منابع، به طور کلی سختافزار که شامل سیپییو ^{0} ، حافظه، شبکه، دیسک ورودی و خروجی و ... میباشد. منابع در داکر توسط سی گروپها مدیریت میشوند.

^{&#}x27; Docker hub

[†] Repository

[&]quot; cloud -hosted

⁶ Cgroups

° CPU

٦ I/O disk

سی گروپها به موتور داکر اجازه می دهند تا منابع سخت افزاری موجود را به نگهدارنده ها اختصاص دهند و به صورت اختیاری می توانند محدودیتهای لازم را به اجرا در آورند؛ برای مثال، شما می توانید حافظه ی موجود را برای نگهدارنده ی خاصی محدود کنید.

۱-۶-۹ نیم اسپیس ها^۲

داکر از نیماسپیسها برای تهیه فضاهای مجزا به نام نگهدارنده استفاده میکند. از طرف دیگر نیماسپیس مکانیزم دیگری در کرنل برای محدود کردن دید گرهی از فرآیندها، نسبت به بقیه سیستم
ها است. برای مثال می تواند یک یا چند فرآیند را محدود کرد تا امکان دیدن و تعامل با بقیه
فرآیندهای در حال اجرا روی سیستم یا مثلا امکان دسترسی به فایل سیستمهای مانت "شده را
نداشتهباشد.

۱-۷ مهم ترین دستورات داکر

در ادامه به برخی از مهم ترین دستورات داکر که از آنها به صورت متداول در خطفرمان ٔ استفاده می شود، می پردازیم:

: docker info دستور ۱–۷–۱

این دستور توضیح کامل و جامعی از سرویس داکری که بر روی سیستم ما قرار دارد، در اختیار ما قرار میدهد. اطلاعاتی مانند تعداد نگهدارندهها و وضعیت هر کدام از آنها، تعداد تصویرها، نسخهی کرنل سیستمعامل، میزان منابعی که در اختیار دارید و ...

Docker engine

[†] Namespaces

[&]quot; Mount

⁴ Command line

```
Command Prompt

Server:
Containers: 17
Running: 1
Paused: 0
Stopped: 16
Images: 4
Server Version: 20.10.13
Storage Driver: overlay2
Backing Filesystem: extfs
Supports d_type: true
Native Overlay Diff: true
userxattr: false
Logging Driver: json-file
Cgroup Driver: cgroupfs
Cgroup Version: 1
Plugins:
Volume: local
Network: bridge host ipvlan macvlan null overlay
Log: awslogs fluentd gcplogs gelf journald json-file local logentries splunk syslog
Swarm: inactive
Runtimes: lo.containerd.runc.v2 io.containerd.runtime.v1.linux runc
Default Runtime: runc
Init Binary: docker-init
containerd version: 2alddddbdb2al030dc5b01e96fb110a9d9f150ecc
runc version: v1.0.3-0-gf46b6ba
init version: de40ad0
Security Options:
seccomp
Profile: default
Kernel Version: 5.10.102.1-microsoft-standard-WSL2
```

شکل ۱–۶ – دستور docker info

: docker ps دستور ۲-۷-۱

این دستور لیست نگهدارندهها روی سرویسدهنده داکر شما را ارائه میدهد. شامل تنظیمات ا بسیاری میباشد. در حالت کلی و بدون تنظیمات، فقط نگهدارندههای در حال کار ۲ را نمایش می -دهد.

```
C:\Users\M.Navid afzali>docker ps
CONTAINER ID IMAGE COMMAND CREATED STATUS PORTS NAMES
8a3b1b935424 busybox "sh" 7 seconds ago Up 4 seconds afzali123
C:\Users\M.Navid afzali>
```

شکل ۱-۷ - دستور docker ps

^{*} Running

^{&#}x27; Options

۱-۷-۲ دستور docker images :

این دستور لیست تصویرهای ما را نمایش میدهد. همانند دستور قبل شامل تنظیمات زیادی است. برای مثال، با تنظیم **q**- تنها شناسه تصویر اهای موجود را برمی *گر*داند.

```
C:\Users\M.Navid afzali>docker images
REPOSITORY
              TAG
                        IMAGE ID
                                                       SIZE
                                        CREATED
redis
              latest
                        2e50d70ba706
                                        3 weeks ago
                                                       117MB
python
                        0f95b1e38607
                                        3 weeks ago
                                                       920MB
              latest
                        62aedd01bd85
busybox
              latest
                                        5 weeks ago
                                                       1.24MB
                        feb5d9fea6a5
hello-world
              latest
                                        9 months ago
                                                       13.3kB
C:\Users\M.Navid afzali>docker images -q
2e50d70ba706
0f95b1e38607
62aedd01bd85
feb5d9fea6a5
C:\Users\M.Navid afzali>
```

شکل ۱ – ۸ – دستور docker images

۱-۷-۱ دستور docker pull :

توسط این دستور، شما تصویرهای مورد نیاز خود را از مخازن مختلف (به طور پیشفرض hub.docker.com) دانلود و دریافت می کنید. تنظیمات خاصی ندارد و برای دریافت تصویر مورد نیاز خود، نام تصویر و برچسب مورد نظر را وارد می کنید. اگر برچسبی وارد نکنید، داکر به صورت یش فرض برچسب latest را در نظر می گیرد.

```
C:\Users\M.Navid afzali>docker pull busybox
Using default tag: latest
latest: Pulling from library/busybox
Digest: sha256:3614ca5eacf0a3a1bcc361c939202a974b4902b9334ff36eb29ffe9011aaad83
Status: Image is up to date for busybox:latest
docker.io/library/busybox:latest
C:\Users\M.Navid afzali>
```

شكل ۱-۹ - دستور docker pull

۲۲

^{&#}x27;Images ID

¹ Tag

: docker push دستور ۵-۷-۱

برعکس دستور قبلی عمل می کند. به طوری که با این دستور می توانید تصویر خود را در داخل مخازن مختلف داکر قرار دهید. تنظیمات خاصی ندارد، فقط باید توجه داشت که برای قرار دادن تصویر درون مخزن، باید از قبل وارد ایک مخزن شده باشید.

: docker run دستور ۶-۷-۱

به وسیله ی این دستور می توانید از روی تصویرهای موجود در سرویس داکر، یک نگهدارنده راهاندازی کرد. دارای تنظیمات بسیار زیادی می باشد که توضیح آنها از حوصله ی این پروژه خارج است. (دستورات مهم در ادامه پروژه شرح داده خواهند شد)

Command Prompt

C:\Users\M.Navid afzali>docker run hello-world

Hello from Docker!

This message shows that your installation appears to be working correctly.

To generate this message, Docker took the following steps:

- 1. The Docker client contacted the Docker daemon.
- 2. The Docker daemon pulled the "hello-world" image from the Docker Hub. (amd64)
- 3. The Docker daemon created a new container from that image which runs the executable that produces the output you are currently reading.
- The Docker daemon streamed that output to the Docker client, which sent it to your terminal.

شکل ۱-۱۰ - دستور docker run

: docker build دستور ۷-۷-۱

به وسیله ی این دستور، قادر خواهیم بود از روی داکرفایل ^{7} ، تصویر داکر ایجاد کنیم. فرآیند ساخت ^{7} به این صورت است که از روی یک تصویر پایه ^{4} مابقی تغییرات در آن داده می شود تا تصویر مد نظر شما ایجاد شود. نکته این که در این مسیر ممکن است چندین تصویر ایجاد شود تا به تصویر نهایی

[\] login

[†] Dockerfile

[&]quot; Build

¹ Base image

برسیم. این قابلیت لایهای بودن بسیار به کم حجم شدن تصویر نهایی می تواند کمک کند. ممکن است در لایه ی آخر تصویر شما مشکلی رخ دهد که مجبور باشید بعد از اصلاح آن از ابتدا فرآیند ساخت را انجام دهید. قابلیت کش که از همین روش لایهای بودن تصویرها فراهم شده است به شما کمک می کند که تمام لایههای درست و صحیح را مجدد دریافت نکنید و تنها از همان لایهای که خطا داشته است ادامه دهید.

: docker commit دستور ۸-۷-۱

به کمک این دستور، می توانیم از نگهدارنده ی در حال اجرا، یک تصویر ایجاد کنیم؛ این دستور زمانی موثر است که تغییراتی که در نگهدارنده ایجاد کردهایم، مهم است و در آینده بارها به آن نیاز می شود. پس مطلوب است که این تغییرات در تصویر جدیدی ثبت شود.

دستوراتی که تاکنون ذکر شدند دستورات اصلی داکر هستند. داکر شامل دستورات زیادی است که مابقی آنها دستورات پیشرفته داکر محسوب میشوند و فراتر از این پروژه هستند. بنابراین به معرفی این دسته از دستورات نمیپردازیم. همچنین داکر به دلیل تحریم به صورت مستقیم قابل استفاده نمیباشد[۱۰].

فصل اول در این جا به پایان می رسد. در فصل دوم به معرفی هوش مصنوعی و توضیحاتی پیرامون یادگیری ماشین و یادگیری عمیق و کاربرد داکر در آنها خواهیم پرداخت.

_

^{&#}x27; Cache

فصل دوم داکر و یادگیری عمیق

۱-۲ هوش مصنوعی چیست؟

هوش مصنوعی به هوشمندی گفته می شود که از ماشینها حاصل می شود. به عبارتی، هر ماشینی که می تواند محیط را درک کند و فعالیتهای وابسته به فکر و ذهن انسان را به خوبی انجام دهد.[۱۱] آلن تورینگ یکی از تاثیر گذار ترین افراد در حوزه هوش مصنوعی است و بسیاری مقالهای که او در سال ۱۹۵۰ منتشر کرد را تولد هوش مصنوعی می دانند. او همچنین تست تورینگ را پیشنهاد داد که معیاری برای تشخیص هوشمندی ماشین است.

یکی از اولین پروژههای عملی هوش مصنوعی، ایده گرفتن از مفهوم شبکه عصبی و نورونها بود. دو نفر از دانشجویان دانشگاه هاروارد در سال ۱۹۵۰ اولین شبکه عصبی مصنوعی را که شامل ۴۰ نورون بود ساختند. نورونها واحدهایی یک شکل در مغز هستند که پیامهای عصبی را منتقل میکنند. جالب است بدانید شبکههای عصبی مصنوعی جدید که از آنها برای طبقهبندی تصاویر استفاده میشود دارای هزاران نورون هستند!

باخت کاسپاروف، قهرمان شطرنج جهان، از سیستم deep blue باعث شد تا هوش مصنوعی در کانون توجه قرار گیرد. این سیستم توسط IBM طراحی شده بود. در اولین مسابقه در سال ۱۹۹۶ کاسپاروف پیروز شد اما در رقابت بعدی که در سال ۱۹۹۷ اتفاق افتاد، deep blue توانست کاسپاروف را شکست دهد.

این حوزه دارای شاخههایی است که در زمینههای مختلف نیز مورد استفاده قرار می گیرند. در ادامه ما یادگیری ماشین را به عنوان زیرمجموعهای از هوش مصنوعی بررسی می کنیم.

قبول شده است.

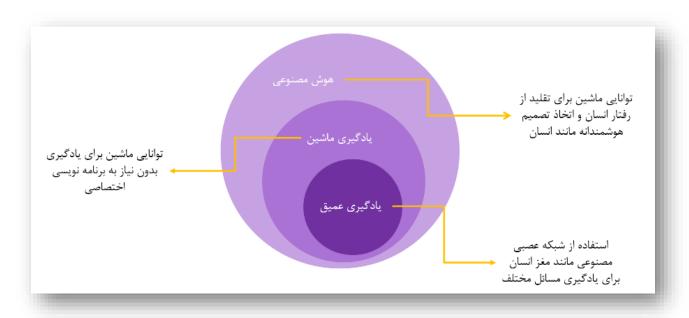
[ٔ] این آزمون در مقاله معروف تورینگ دستگاه محاسباتی و هوشمندی مطرح شد و هدف این تست بررسی هوشمندی ماشین بود.

در این آزمون شخص Cبه شکلی غیر مستقیم با شخص Bو یک ماشین A) در ارتباط است و نمی داند کدامشان ماشین است. او از آنها سوالاتی می پرسد و اگر از روی جوابها نتواند شخص Bرا از ماشین تشخیص دهد، می گوییم که ماشین تست تورینگ را

۲–۲ یادگیری ماشین^۱

یادگیری ماشین بعد از هوش مصنوعی موضوعیت پیدا کرد و آن را میتوان زیرمجموعه هوش مصنوعی مصنوعی در نظر گرفت. یادگیری ماشین ویژگیهایی دارد که آن را از دیگر روشهای هوش مصنوعی متمایز می کند.

یکی از مهمترین ویژگیهای یادگیری ماشین، یادگیری با استفاده از داده و بدون استفاده از دستورات مستقیم است. در انواع دیگر هوش مصنوعی ممکن است شاهد نوعی از هوشمندی باشیم که از دادهها استفاده نمی کند. ویژگی دیگر یادگیری ماشین، تغییر خود با دیدن دادههای جدید است؛ یعنی همانند انسان با کسب تجربیات جدید رفتار خود را تغییر می دهد. [۷]

شکل ۲-۱ نمودار ون مربوط به هوش مصنوعی، یادگیری ماشین و یادگیری عمیق

در یادگیری ماشین به طراحی ماشینهایی پرداخته میشود که با توجه به دیتاهای داده شده به آن ماشین و تجربیات ماشین، بیاموزند. به عبارتی، یادگیری ماشین کامپیوترها را قادر میسازد بدون این که صریحا برنامهریزی شده باشند، به روشی خودآموز تبدیل شوند.

.

^{&#}x27;Machine learning

"یک برنامه یادگیرنده برنامه رایانهای است که به آن گفته شده تا از تجربه E مطابق با برخی وظایف T، و کارایی عملکرد P برای وظیفه T که توسط P سنجیده می شود، یاد بگیرد که تجربه E را بهبود ببخشد." (تام میشل)

یافتن الگوها در دادههای موجود در سیاره زمین، تنها برای مغز انسان ممکن است. اما هنگامی که حجم دادهها بسیار زیاد میشود و زمان لازم برای انجام محاسبات افزایش مییابد، نیاز به یادگیری ماشین به عنوان علمی مطرح میشود که به افراد در کار با دادههای انبوه در حداقل زمان کمک می کند[۶]. امروزه یادگیری ماشینی در بسیاری زمینهها از جمله مهندسی، کسب و کار، زبان شناسی و پزشکی کاربرد دارد.

استفاده از یادگیریماشین به دلایل زیر خیلی آسان تر و فراگیر تر شده است:

- افزایش بی حد و حصر دادهها
- ذخیره سازی مقرون به صرفه دادهها
- افزایش قدرت پردازندهها و کاهش هزینههای آنها

در ادامه به توضیح مختصر یادگیری عمیق، یکی از مهم ترین زیرمجموعههای یادگیری ماشین می پردازیم:

۲-۳ یادگیری عمیق

شاید در مورد یادگیری عمیق هم چیزهایی شنیده باشید. یادگیری عمیق عمری بسیار کوتاهتر از یادگیری ماشین دارد. استفاده از شبکههای عصبی مصنوعی یکی از انواع روشهای یادگیری ماشین است که از سالها پیش در حال گسترش است. این شبکهها از ساختار ذهن انسان الگوبرداری شدهاند و ساختاری لایه لایه دارند. با پیشرفت تکنولوژی و افزایش توان محاسباتی کامپیوترها، مهندسان توانستند تعداد لایههای این شبکهها را افزایش دهند و این شروعی برای یادگیری عمیق بود. یادگیری عمیق میتواند الگوهای پیچیدهتری را در داده پیدا کند و امروزه به یکی از جذاب ترین بخشهای یادگیری ماشین تبدیل شده است. [۲]

یادگیری عمیق اشاره به مجموعه ای از الگوریتمهای یادگیری ماشین دارد؛ که معمولا مبتنی بر شبکههای عصبی مصنوعی اند و تلاش دارند تا انتزاعات سطح بالای موجود در دادهها را مدل نمایند. یادگیری عمیق دقت بالاتری نسبت به سایر مدلهای یادگیری ماشین دارا می باشد.

یادگیری عمیق کاربردهای زیادی دارد همچون : بازسازی تصاویر، حذف نویز در تصاویر، تشخیص گفتار، تبدیل متن به گفتار و ...

۲-۲ تفاوت های یادگیری ماشین و یادگیری عمیق[۲]

- استخراج ویژگیها: استخراج ویژگیها در یادگیری ماشین به صورت دستی انجام میشود؛ در حالی که در یادگیری عمیق به صورت خودکار انجام میپذیرد.
  - دقت: یادگیری عمیق دقت بالاتری نسبت به یادگیری ماشین دارد.
- زمان آموزش : یادگیری ماشین زمان کوتاه تری برای آموزش نیاز دارد؛ در حالی که در یادگیری عمیق این زمان طولانی تر است.
- نیازمندی داده : یادگیری عمیق نیازمند دادههای زیاد و کلان است؛ یادگیری ماشین با دادههای کم نیز قابل آموزش است.
- شکل پیادهسازی: یادگیری عمیق از شبکههای عصبی استفاده میکند؛ درحالی که یادگیری ماشین از الگوریتمهایی مانند خوشه بندی و رگرسیون بهره می برد.

۲–۵ شبکه های عصبی^۱

وقتی به یادگیری عمیق که حیطهای از یادگیری ماشین است، اشاره می شود، احتمالاً پای شبکههای عصبی در میان است. شبکههای عصبی از مغز ما الگو گرفته اند. گره هایی وجود دارند که لایهها را در شبکه تشکیل می دهند و دقیقاً مانند نورونهای مغز ما، نواحی مختلف را به هم متصل می کنند. به ورودی های گره ها در یک لایه، وزنی اختصاص می یابد که تأثیری را که پارامتر بر نتیجه پیشبینی

^{&#}x27; Neural Network

۱ node

کلی دارد، تغییر میدهد. از آنجا که وزنها به پیوندهای بین نودها اختصاص داده میشوند، ممکن است هر گره تحت تأثیر وزنهای مختلف قرار گیرد[٦]

۲–۵–۱ شبکههای عصبی کانولوشن ۱

شبکههای عصبی کانولوشن، دستهای از شبکههای عصبی هستند که به طول معمول برای تحلیل تصاویر و گفتار در یادگیری ماشین و به طور جزئی تر در یادگیری عمیق استفاده می شوند. این نوع شبکه دارای چندین لایه است که دادهها را پردازش کرده و ویژگیهای مهم آنها را استخراج می کنند. فیلترهای این شبکه بر اساس روشهای اکتشافی بدست می آیند. شبکههای عصبی کانولوشن می توانند مهم ترین ویژگی فیلترها را بیاموزند و چون به پارامترهای زیادی احتیاج نیست، صرفه جویی زیادی در وقت و عملیات آزمون و خطا صورت می گیرد.

تا زمانی که با تصاویر با ابعاد بالا که هزاران پیکسل دارند کار نکنید، این صرفهجویی چندان به چشم نمی آید. هدف اصلی این الگوریتمها این است که با حفظ ویژگیهایی که برای فهم آنچه دادهها نشان میدهند مهم هستند، دادهها را به فرمهایی که پردازش آنها آسان تر است، درآورد.

شبکههای عصبی کانولوشن بر خلاف شبکههای عصبی معمولی، به جای ضرب ماتریس از کانولوشن استفاده می کند. این شبکهها با اعمال فیلتر روی دادههای ورودی شما پردازش خود را انجام می دهند. چیزی که آنها را بسیار خاص می کند، این است که شبکههای عصبی کانولوشن می توانند فیلترها را همزمان با فرایند آموزش، تنظیم کنند. بنابراین، حتی وقتی مجموعه دادههای عظیمی مانند تصاویر داشته باشید، نتایج به خوبی و درلحظه دقیق تر می شوند.

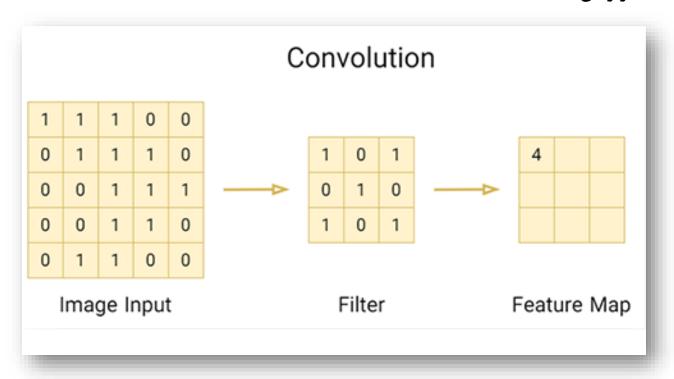
از آنجا که می توان فیلترها را برای آموزش بهتر شبکههای عصبی کانولوشن بهروزرسانی کرد، نیاز به فیلترهای دستی از بین می رود و این انعطاف پذیری بیشتری در تعداد و ارتباط فیلترهایی که بر روی مسائل مجموعه داده ها اعمال می شوند، به ما می دهد. با استفاده از این الگوریتم، می توانیم روی مسائل پیچیده تری مانند تشخیص چهره کار کنیم.

٣.

^{&#}x27;Convolutional Neural Network (CNN)

[†] Heuristic

۲-۷ کانولوشن

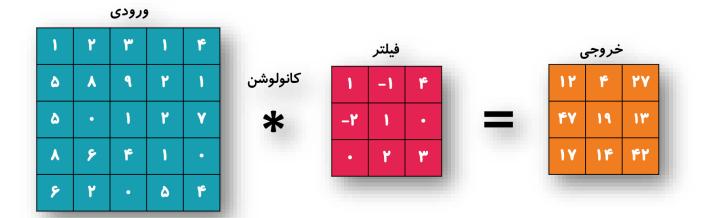

شكل ٢-٢ عمل كانولوشن

در عمل کانولوشن چند پارامتر اساسی وجود دارد که عبارتند از:

- ماتریس ورودی
- فيلتر كانولوشن
- عملگر کانولوشن
- ویژگی خروجی کانولوشن

کارکرد اصلی کانولوشن به این صورت است که عملگر کانولوشن، فیلتر کانولوشنی را برمیدارد و روی ماتریس ورودی می لغزاند. (فیلتر روی تصویر حرکت می کند.) [۸]

شکل ۲-۲ پارامتر های اصلی کانولوشن

اعدادی که در ماتریس خروجی ذخیره میشوند، تابعی از ورودی و فیلتر هستند. فیلتر به دنبال پیدا کردن نواحی مشابه خود در تصویر است و هرجایی ناحیه مشابه خود را پیدا کرد بلند فریاد میزند (عدد بزرگ). پس کانولوشن منجر به یافتن الگوهای خاص در تصویر با توجه به فیلتر میشود. اعداد موجود در فیلتر بسیار مهم هستند.

۸-۲ انواع شبکه های عصبی کانولوشن

- شبکه عصبی کانولوشن یکبعدی: در این حالت، کرنل CNN در یک جهت حرکت میکند. CNNهای یکبعدی معمولاً روی دادههای سری زمانی استفاده میشوند.
- شبکه عصبی کانولوشن دوبعدی: **در** این نوع از CNN، کرنلها در دو جهت حرکت میکنند. CNNهای دوبعدی در برچسبگذاری و پردازش تصویر کاربرد دارند.
- شبکه عصبی کانولوشن سهبعدی: این نوع CNN دارای کرنلی است که در سه جهت حرکت میکند. محققان از این نوع CNN در تصاویر سهبعدی مانند سی تی اسکن و MRI استفاده می کنند.

۹-۲ کاربرد های شبکه های عصبی کانولوشن

• تشخیص دستخطهای مختلف

- تشخیص تصاویر با پیشپردازش کم
- استفاده در سرویسهای پستی برای خواندن کدپستی
  - استفاده در بانکداری برای خواندن ارقام در چک
    - کاربردهای بینایی کامپیوتر ۱
      - و ...

۲-۲ چرا از نگهدارندههای داکر در یادگیری عمیق استفاده میکنیم؟

اولین چیزی که قبل از صحبت در مورد ساخت نگهدارنده باید درک کرد، مفهوم میکروسرویس است. اگر یک برنامه بزرگ به سرویسهای کوچکتر تقسیم شود، هر یک از آن سرویسها یا فرآیندهای کوچک را می توان سرویسهای میکرو نامید که از طریق یک شبکه با یکدیگر ارتباط برقرار می کنند. رویکرد میکروسرویسها برعکس رویکرد یکپارچه است که مقیاسبندی آن دشوار است. اگر یک ویژگی خاص دارای برخی مشکلات یا خرابی باشد، همه ویژگیهای دیگر مشابه آن مشکل را تجربه خواهند کرد. مثال دیگر این است که وقتی تقاضا برای یک ویژگی خاص به طور جدی در حال افزایش است، ما مجبور میشویم منابعی مانند سختافزار را نه تنها برای این ویژگی خاص بلکه برای کل برنامه افزایش دهیم و هزینههای اضافی را ایجاد کنیم که ضروری نیستند. این خرص بلکه برای کل برنامه افزایش دهیم و هزینههای اضافی را ایجاد کنیم که ضروری نیستند. این کوچکتر در نظر گرفته شود. هر سرویس یا ویژگیهای برنامه به گونهای ایزوله شده است که میتوانیم بدون تأثیر بر سایر ویژگیهای برنامه، آن را مقیاسبندی یا بروزرسانی کنیم. برای وارد کردن بادگیری ماشین به چرخه تولید، بیایید در نظر بگیریم که برنامه باید به سرویسهای خرد کوچکتری مانند مصرف، آمادهسازی، ترکیب، جداسازی، آموزش، ارزیابی، استنتاج، پس پردازش و نظارت تقسیم مانند مصرف، آمادهسازی، ترکیب، جداسازی، آموزش، ارزیابی، استنتاج، پس پردازش و نظارت تقسیم مانند مصرف، آمادهسازی، ترکیب، جداسازی، آموزش، ارزیابی، استنتاج، پس پردازش و نظارت تقسیم

^{&#}x27;Computer vision

[†] Micro-service

۲-۱-۱- ساخت نگهدارنده

معماری میکرو سرویس نیز دارای اشکالاتی است. هنگامی که برنامه یادگیری ماشین خود را در یک سرور توسعه می دهید، به همان تعداد ماشین مجازی نیاز خواهید داشت که میکروسرویس حاوی وابستگی است. هر ماشین مجازی به یک سیستمعامل، کتابخانهها و باینریها نیاز دارد و منابع سخت افزاری بیشتری مانند پردازنده، حافظه و فضای دیسک را مصرف می کند، حتی اگر میکرو سرویس واقعاً در حال اجرا نباشد. به همین دلیل است که داکر وارد می شود. اگر یک نگهدارنده در حال اجرا نباشد، منابع باقی مانده به منابع مشترک تبدیل می شوند و برای سایر نگهدارندهها قابل دسترسی هستند. شما نیازی به اضافه کردن سیستمعامل در یک ظرف ندارید. بیایید یک راه حل کامل متشکل از برنامه های کاربردی ۱ و ۲ (مثلا ۱۹۲۱ و ۱۹۲۲) را در نظر بگیریم. اگر میخواهید ۱۹۲۱ را کوچک کنید یا برنامههای کاربردی دیگری را اضافه کنید، می توانید با استفاده از منابع در دسترس از ماشینهای مجازی به جای نگهدارندهها محدود شوید. اگر تصمیم دارید فقط می APP۱ و نه ۱۹۲۲ را کوچک کنید (فقط یک مورد را نگه دارید)، ۱۹۲۲ تبدیل به سهمی از مهه فرآیندهای نگهدارنده می شود.

ایجاد یک مدل یادگیری ماشینی که در رایانه ما کار می کند واقعاً پیچیده نیست. اما وقتی برای مثال با مشتری کار می کنید که میخواهد از مدل در مقیاس استفاده کند، مدلی که می تواند در همه انواع سرورها در سراسر جهان کار کند، چالشبرانگیز است. پس از توسعه مدل شما، ممکن است در لپتاپ یا سرور شما به خوبی اجرا شود، اما واقعاً در سیستم های دیگر مانند زمانی که مدل را به مرحله تولید یا سرور دیگری منتقل می کنید، کار نمی کند. بسیاری از چیزها ممکن است رخ دهد مانند مشکلات عملکردی، از کار افتادن برنامه یا بهینه نبودن برنامه. موقعیت چالش برانگیز دیگر این است که مدل یادگیری ماشین ما مطمئناً می تواند با یک زبان برنامهنویسی منفرد مانند دیگر این است که مدل یادگیری ماشین ما مطمئناً می تواند با یک زبان برنامهنویسی منفرد مانند های برنامه نویسی دیگر برای جذب داده، آماده سازی داده، فرانتاند و غیره دارد. داکر اجازه می دهد تا همه این تعاملات را بهتر مدیریت کنید زیرا هر میکرو سرویس را می توان به زبانی متفاوت نوشت که امکان مقیاس پذیری و افزودن یا حذف آسان سرویسهای مستقل را فراهم می کند. داکر تکرار پذیری، قابلیت حمل، استقرار آسان، بروزرسانی، سبکی و سادگی را به ارمغان می آورد. [۹]

فصل دوم به پایان رسید. فصل بعدی پیرامون پیادهسازی پروژهها به وسیله ابزار داکر است. در فصل بعدی، چند پروژه یادگیری ماشین و یادگیری عمیق را با استفاده از ابزار داکر پیاده سازی می کنیم و برای پروژههای خود تصویر ساخته و از آن در پیادهسازی پروژه خود استفاده می کنیم.

فصل سوم پیاده سازی یادگیری ماشین/عمیق با استفاده از داکر

۲-۱ پروژه یادگیری ماشین

۳-۱-۱ مقدمات لازم برای ساخت تصویر داکر

تصویر ۱ بر روی مجموعهای از کدها و متعلقات ساخته می شود. بنابراین در ابتدا باید پروژهای که قصد ساخت تصویر آن را داریم، انتخاب و فایلها و اسناد مربوط به پروژه را جمع آوری کنیم.

نوار مغزی، الکتروانسفالوگرافی یا EEG ثبت فعالیت الکتریکی مغز از طریق نصب الکترودهای سطحی بر روی سر و به صورت غیر تهاجمی میباشد. به طور کلی، در یک سیستم EEG، اثر الکتریکی فعالیت نورونهای مغز از طریق الکترودهای نصب شده بر روی سر به دستگاه انتقال داده شده و پس از تقویت و حذف نویز به صورت سیگنال زمانی ثبت و نمایش داده می شود. سیگنال ثبت شده می تواند مستقیماً و یا پس از پردازش کامپیوتری توسط پزشک و یا متخصص علوم اعصاب مورد تحلیل قرار بگیرد[۱۲].

پروژه فرضی ما حاوی اسناد زیر میباشد:

- فایل train.py : یک فایل به زبان برنامهنویسی پایتون است که دادههای ۴EEG را از یک فایل به نام train.csv دریافت و نرمالسازی ٔ می کند. همچنین دو مدل را برای طبقهبندی دادهها آموزش می دهد : تحلیل تشخیصی خطی و مدل چند لایه شبکههای عصبی.
- فایل inference.py : این فایل هم که به زبان برنامهنویسی پایتون نوشته شده، برای استنتاج دستهای با بارگذاری دو مدلی که در فایل قبلی ایجاد و آموزش داده شدند، فراخوانی می شود. این برنامه دادههای EEG جدید را که از یک دیتاست می آید، نرمال سازی می کند. همچنین استنتاج روی مجموعه داده انجام داده و دقت طبقه بندی و پیش بینی ها را چاپ می کند.
  - فایل train.csv : دیتاستی که توسط فایل train.py دریافت و آموزش داده می شود.

^{&#}x27;Image

[†] Electroencephalography

^۳ EEG نوسانات ولتاژ ناشی از جریان یونی در نورون های مغز را اندازه گیری می کند. از نظر بالینی، EEGبه ثبت فعالیت الکتریکی خود به خودی مغز در طی یک دوره زمانی اشاره دارد، همانطور که از چندین الکترود قرار داده شده بر روی پوست سر ثبت میشود.(ویکی پدیا)

¹ Normalize

• فایل test.csv : دیتاستی که توسط inference.py نرمالسازی میشود.

٣-١-٢ شروع ساخت تصوير

حال ساخت تصویر را آغاز می کنیم. ساخت تصویر بر روی داکرفایل صورت می گیرد. برای ساخت تصویر ابتدا یک فایل تحت نام داکرفایل در مسیر پروژه ایجاد کرده و آن را با یک ویرایش گر متن اباز می کنیم. حال دستورات لازم در داکرفایل نوشته می شود تا تصویر طبق این دستورات ساخته شود.

قالب یک داکرفایل به شکل زیر است:

```
Dockerfile > ...

1  FROM jupyter/scipy-notebook

2

3  RUN mkdir my-model

4  ENV MODEL_DIR=/home/jovyan/my-model

5  ENV MODEL_FILE_LDA=clf_lda.joblib

6  ENV MODEL_FILE_NN=clf_nn.joblib

7

8  RUN pip install joblib

9

10  COPY train.csv ./train.csv

11  COPY test.csv ./test.csv

12

13  COPY train.py ./train.py

14  COPY inference.py ./inference.py

15

16  RUN python3 train.py
```

شكل ۱-۳ داكر فايل

- خط ۱: شروع ساخت تصویر از یک تصویر پایه: ما از تصویر استفاده کردهایم. این تصویر از مجموعه ای از تصویر های آماده ی اجراست که شامل برنامه های کاربردی jupyter و ابزارهای محاسباتی تعاملی میباشد.
  - خط π : ساخت یک دایر کتوری به نام my-model برای استفاده در ادامه کار.

^{&#}x27;Text editor

[†] Directory-Repository

- خط ۴–۵–۶: برای آینده توسعه ی پروژه خود، میتوان متغیرهای محیطی را از ابتدا، فقط یک بار در زمان ساخت، برای تداوم مدل آموزشدیده تنظیم کرد و شاید دادهها یا ابردادههای اضافی را به یک مکان خاص اضافه کرد. مزیت تنظیم متغیرهای محیطی این است که کار خود را بهتر با دیگران در یک ساختار دایرکتوری توافق شده به اشتراک بگذارید.
- خط ۸: اجرای دستور به منظور نصب پکیج Joblib . joblib مجموعهای از ابزارها برای ارائه خط لوله ۲ سبک در پایتون است. Joblib به گونه ای بهینه سازی شده است که به ویژه در دادههای بزرگ سریع و قوی باشد و دارای بهینهسازیهای خاصی برای آرایههای numpy است. ما باید joblib را نصب کنیم تا سریالسازی ۴ و سریالزدایی ۴مدل آموزش دیدهمان را امکان پذیر کنیم.
- خطوط ۱۰ تا ۱۴: کپی کردن اسناد و فایلهای پروژه و انتقال آنها به تصویر. این دستورالعمل برای کپی کردن فایلهای جدید، از قسمت منابع به فایل سیستمهایی که در نگهدارنده قرار دارند است.
- خط ۱۶: اجرای دستور پایتون بر روی فایل train.py جهت نمایش خروجی هنگام اجرای تصویر. ما train.py را اجرا می کنیم که مدلهای یادگیری ماشین را به عنوان بخشی از فرآیند ساخت تصویر ما متناسب و سریال می کند.

در ادامه پس از نوشتن داکرفایل، وارد خطفرمان سیستم عامل خود شده و در مسیر فایلهای پروژه، با دستور زیر شروع به ساخت تصویر از پروژه یادگیری ماشین خود می کنیم:

docker build -t docker-ml-model -f Dockerfile .

^{&#}x27; Meta data

[†] Pipeline

^{*} Serialization

¹ Deserialization

° Source

با اجرای این دستور، داکر شروع به ساخت تصویر برای مدل یادگیری ماشین می کند و با توجه به دستورات داکرفایل، تصویر پایه و متعلقات آن را در صورت نیاز از مخزن داکر دریافت می کند. خروجی نهایی به شکل زیر است:

شکل ۲-۳ مراحل ساخت تصویر

حال تصویر ما ساخته شده و در مخزن سیستم عامل میزبان موجود است:

```
C:\Program Files\WindowsApps\Microsoft.PowerShell_7.2.6.0_x64_8wekyb3d8bbwe\pwsh.exe
PS C:\Users\M.Navid afzali\Desktop\final proj\test2> docker images
REPOSITORY
                               IMAGE ID
                    TAG
                                              CREATED
                               7abed835c8f9
afzali-cn2
                    latest
                                              2 days ago
                                                               2.96GB
afzali-container
                               7abed835c8f9
                                                               2.96GB
                    latest
                                              2 days ago
                                                               117MB
redis
                    latest
                               2e50d70ba706
                                              2 months ago
python
                              0f95b1e38607
                    latest
                                              2 months ago
                                                               920MB
busybox
                    latest
                              62aedd01bd85
                                              3 months ago
                                                               1.24MB
                               feb5d9fea6a5
hello-world
                    latest
                                              11 months ago
                                                               13.3kB
PS C:\Users\M.Navid afzali\Desktop\final proj\test2>
```

شکل ۳-۳ تصویر های موجود در مخزن محلی (دریافت شده از مخزن مای موجود در مخزن Docker hub)

-

Docker Hub

۳-۱-۳ اجرای تصویر روی نگهدارنده

حال می توانیم استنتاج ٔ خود از مدلها را روی دادههای جدید یعنی دادههای موجود در test.csv حال می توانیم استنتاج ٔ اجرا کنیم. به صورت زیر:

شکل ۲-۴ اجرای تصویر روی نگهدارنده

همانطور که مشاهده می شود تصویر ساخته شده روی یک نگهدارنده اجرا شده و خروجی کد inference.py که طبقه بندی و دقت مدل ها را نمایش می دهد، به نمایش در آمده است. میبینیم که مدل ها از دقت نسبتا خوبی برخوردارند. همچنین مسیر اجرای تصویر را هم مشاهده می کنید.

در ادامه یک پروژه یادگیری عمیق را مورد بررسی قرار میدهیم و تصویر مربوط به برنامه را ایجاد میکنیم.

[\] Inference

[†] Classification

۳-۲ پروژه یادگیری عمیق

٣-٢-١ مقدمه

در این پروژه یک مدل CNN که تصاویر مربوط به غذاها را دستهبندی میکند، را در قالب یک سرویس API پیادهسازی میکنیم.

همانطور که در فصل دوم شرح داده شد، شبکه عصبی کانولوشن نوع خاصی از شبکه عصبی با چندین لایه است که داده هایی را که آرایش شبکه ای دارند، پردازش کرده و سپس ویژگی های مهم آن ها را استخراج می کند. یک مزیت بزرگ استفاده از CNN ها این است که نیازی به انجام پیش پردازش زیادی روی تصاویر نیست.

FastAPI یک چهارچوب تحت وب به زبان پایتون است و به وسیله آن برنامههای api را با سرعت بالا ایجاد می کنند.

پروژه حاوی اسناد زیر است:

- Main.py : فایل اصلی پروژه به زبان پایتون که یادگیری روی مدل را انجام میدهد؛ در نهایت روی یک پورت محلی سرویس fastAPI را اجرا میکند.
- Requirments.txt : یک فایل متنی است که در آن پکیجهای مورد نیاز پروژه نوشته شده است. از آن در داکرفایل هنگام دریافت پکیجها به وسیله دستور pip استفاده می شود.
- داکرفایل : یک فایل داکر که در آن نحوه ساخت تصویر نوشته شدهاست و تصویر طبق این فایل ساخته می شود.

۳-۲-۳ شروع ساخت تصویر

محتویات داکرفایل به شکل زیر است (تصویر در صفحه بعد):

```
Dockerfile M X

Dockerfile > ...

FROM python:3.7.3-stretch

RUN mkdir -p /food-vision-api

WORKDIR /food-vision-api

Hupgrade pip with no cache
RUN pip install --no-cache-dir -U pip

COPY requirements.txt .

# Install application requirements file to the created working directory
COPY requirements.txt .

# Copy every file in the source folder to the created working directory
COPY . .

# Run the python application
CMD ["python", "main.py"]
```

شكل ٣-٥ محتويات داكرفايل

- خط ۱: تصویر پایه را نام میبریم؛ در این پروژه ما از تصویر پایتون نسخه ۳.۷ استفاده کرده ایم. کل پروژه روی این تصویر بنا میشود.
  - خط ۴و۵: مانند پروژه قبل ساخت دایر کتوری برای ادامه کار را انجام می دهد.
    - خط ۸: یک دستور پایتون است که پکیج pip را بروزرسانی می کند.
- خط ۱۱: فایل متنی پروژه یعنی requirments.txt را کپی میکند و در دایکتوریای که در خطوط قبلی ساختیم قرار میدهد(دایرکتوری در نگهدارنده ساخته میشود).
- خط ۱۴: دستور پایتون است که با دستور pip محتویات فایل requirments.txt را دریافت می کند.
  - خط ۱۷: تمام فایلهای پروژه را کپی میکند و در دایرکتوری ساخته شده قرار میدهد.

• خط ۲۰: یک دستور اجرایی است که فایل main.py را اجرا می کند؛ معادل دستور زیر در خطفرمان است:

Python main.py

در ادامه پس از نوشتن داکرفایل، وارد خطفرمان یا ترمینال سیستمعامل خود شده و در مسیر فایلهای پروژه، با دستور زیر شروع به ساخت تصویر از پروژه خود می کنیم:

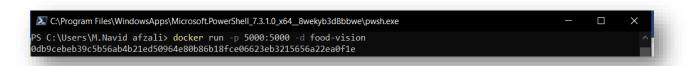
docker build -t <your-image-name> .

نحوه ساخت همانند شکل ۱۶ است.

پس از ساخت تصویر با دستور زیر آن را در یک نگهدارنده اجرا می کنیم:

docker run -p o · · · : o · · · -d < your-image-name>

با تنظیمات p- پورت ۵۰۰۰ سیستم خود را به پورت ۵۰۰۰ نگهدارنده متصل می کنیم؛ همچنین با تنظیمات b- نگهدارنده را به صورت detached mode اجرا می کنیم؛ به این معنی که در پس زمینه اجرا می شود. در صورت موفقیت آمیز بودن اجرا، شناسه نگهدارنده در خطفرمان به عنوان خروجی برمیگردد.

شکل ۳-۳ اجرای تصویر۲

اکنون با باز کردن صفحه http://localhost: می توانیم مشاهده کنیم که آیا نگهدارنده با موفقیت اجرا شده است یا خیر:

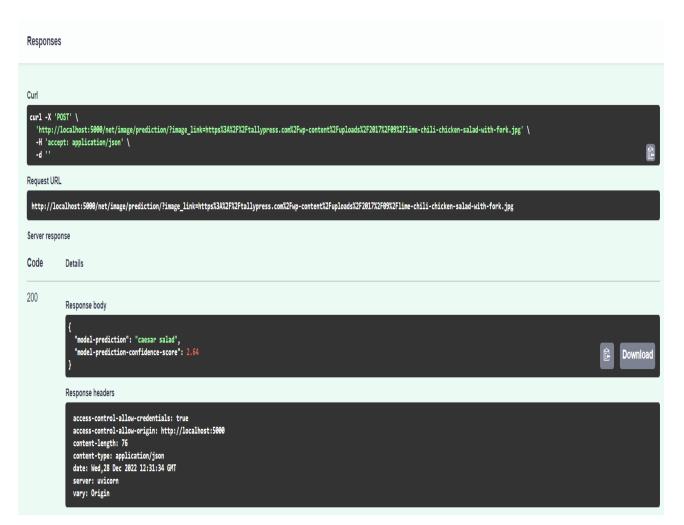
شکل ۲-۳ اجرای برنامه با نگهدارنده

برای مثال ما از تصویر زیر استفاده می کنیم:

شكل ٣-٨ تصوير نمونه

خروجی fastAPI پس از تزریق یک ورودی در قالب تصویر، به صورت زیر میباشد:

شکل ۳-۳ خروجی نگهدار نده تحت وب

بدین ترتیب موفق به ساخت یک تصویر از پروژه یادگیری عمیق شدیم. حال می توانیم پروژه خود را در ریپازیتوری عمومی خود در hub.docker.com با سایرین به اشتراک بگذاریم.

۳-۳ جمعبندی و نتیجه گیری

همان طور که در بخشهای قبل مشاهده کردید، ساختن تصویر برای یک پروژه یادگیری ماشین و یادگیری ماشین و یادگیری عمیق با نوشتن داکرفایل برای آن و اجرای دستور docker build امکان پذیر است.

حال ما با پوش کردن تصویر خود در مخزن Docker hub میتوانیم پروژه یادگیری ماشین اعمیق خود را در دسترس عموم قرار دهیم تا سایر کاربران با دریافت آن تصویر و اجرای آن روی یک نگهدارنده در سرور میزبان خود، بتوانند بدون آشنایی با کتابخانهها و متعلقات آن پروژه، پروژه را اجرا و نتیجه آن را مشاهده نمایند. فرضا پروژه با زبان پایتون و نوشته شده و فرد دریافت کننده تصویر روی سیستم خود پایتون ۲ را دارد. با داکر دیگر مشکلی برای اجرا وجود نخواهد داشت و دریافت کننده نیازی به تغییر نسخه پایتون خود نیز ندارد؛ همچنین به تبع رفع این مشکل، فرد نیازی به استفاده از ماشین مجازی نیز ندارد و در نتیجه سرعت و فضای سیستم را از دست نخواهد داد.

در این پروژه دیدیم که علاوه بر سایر برنامهها ، برای برنامههای یادگیری ماشین نیز می توان ایمیج داکر ساخت و از آن استفاده کرد. این تنها یک مثال از ساخت تصویر و اجرای آن برای پروژه یادگیری ماشین است. برای سایر برنامههای یادگیری ماشین نیز به همین ترتیب عمل می شود. استفاده از تصویر داکر برای پروژههای یادگیری ماشین، باعث راحتی، افزایش سرعت و اتلاف وقت بسیار کمتر توسعه دهندگان در استفاده از آن در سایر سرورها و سیستمهای خارجی است.

سخن پایانی

در پایان تشکر می کنم از استاد محترم دکتر راستگو که بنده را در نوشتن این پایاننامه کمک کردند و باعث شدند که بنده با این ابزار کاربردی و خوب و همچنین با مفاهیم جالب یادگیری عمیق آشنا شوم. موفقیتهای روز افزون را برای ایشان از ایزد منان خواهانم.

و تشکر می کنم از همه شما خوانندگان گرامی بابت صبر و شکیبایی که در خواندن این پایاننامه از خود نشان دادید.

منابع

[1]. Docker (n d) . Docker Documentation. https://docs.docker.com

[۲]. کیانی، کوروش ؛ راستگو، راضیه ؛ "لذت آموزش گام به کام یادگیری عمیق با مثال عددی(کتاب دوم: شبکه عصبی کانولوشن)"؛ سمنان ؛ دانشگاه سمنان ؛ بهار ۱۴۰۰

[*]. Docker (n d) . Docker:Accelerated,Containerized Application Development.

https://docker.com/

[4].احمد رفيعي (بيتا). آموزش داكر و پلتفرم به زبان فارسي. <u>https://dockerme.ir/</u>

[°]. https://youtube.com/

ات]. فرادرس (آذر ۱٤۰۰) . آموزش داکر به زبان ساده- از صفر تا صد. https://blog.faradars.org/% $D^{\Lambda/A}$ 7 $^{\Lambda/D}^{\Lambda/A}$ 9 $^{\Lambda/A}$ 7 $^{\Lambda/A}$ 8 $^{\Lambda/A}$ 9 $^{\Lambda/A}$ 8 $^{\Lambda/A}$ 9 $^$

%D^%AF%D^%AV%DA%A9%D^%B\-docker-

%D^\\B\\\D^\\A\\\DB\\\C\\DA\\AF\\D^\\\A\\\D\\\\\\\

- . https://quera.org/blog/what-is-a. مبکه عصبی کانولوشن چیست؟. مبکه عصبی کانولوشن چیست؟. convolutional-neural-network/
- [9]. Xavier vazques (Apr ( )) . why use Docker containers for machine learning? . https://towardsdatascience.com/why-using-docker-for-machine-learning-véc97vceb7cé

[۱۰]. ویرگول (۱۳۹۷) . گریز از تحریم داکر با چند روش .

https://virgool.io/DockerMe/%DA%AF%D^\%B\\DB%^C%D^\\B\-

 $\frac{\%D^{\lambda'}A^{\lambda'}D^{\lambda'}B^{\gamma}-\%D^{\lambda'}AA\%D^{\lambda'}AD\%D^{\lambda'}B^{\gamma'}DB\%^{\lambda}C\%D^{\gamma'}A^{\circ}-}{}$

 $\underline{\%D} \land \text{`AF\%D} \land \text{`AY'} \land DA\% \land \text{`AY'} \land B \land \text{`BN-\%D} \land \text{`A} \land \text{`D} \land \text{`AN-B} \land \text{`AN-B}$

[۱۱]. Wikipedia (n d) . هوش مصنوعي . https://wikipedia.org

[۱۲]. شرکت طراحی نگار اندیشان (بیتا). نوار مغزی چیست؟ ./https://negand.com/fa/۳۰-۲/.

پیشنویس: منظور از (n d) همان بیتا یا "بدون تاریخ" میباشد.

Abstract

Nowadays, "Docker" is mentioned as one of the important and practical tools in the field of programming. Docker as a tool for building and running programs in container environments has significantly increased the speed and productivity of these programs. With Docker, we will no longer worry about the difference between the versions of the program's components and its libraries. Currently, this tool can be used in the development of programs related to artificial intelligence and machine/deep learning, and developers in this field can share their programs with public or their colleagues without worry through Docker.

Also Docker is so helpful for these projects because machine/deep learning projects have many libraries with several versions. On the other hand, they're not same in most devices, so in these cases Docker help us! In this project, we are going to build and implement a container (explained in the introduction) on our machine/deep learning model using the tools available in Docker. In fact, the idea of this project is to build a quick and easy Docker container with a simple machine/deep learning model and run it. Implementation is available at https://github.com/NavidAfzali/Docker-for-deep-learning/tree/master.

Faculty of Electrical and Computer Engineering Department of Computer Engineering

Bachelor project thesis

Title:

Using Docker to implement deep learning projects

Supervisor:

Dr.Rastgoo

Student:

Mohammad navid afzali

Student number:

9711177.17

first semester of · ۱- · ۲